

SZILÁGY SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Előfizetési ára:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyedévre 2 K.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felölös szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR

Hivatalos hirdetések díja fél hasábig 20 korona.

Nyiltér soronként 75 fillér.

Magánhirdetések meg egyezés szerint.

Az iparcikkek ármaximálása.

Az áruk ármaximálása, amely régebben a kötött gazdasági rendszer idején egyáltalán nem volt ismeretlen fogalom, a szabad verseny uralkodásának ideje alatt teljesen fölösleges volt, minthogy a kereslet és kínálat viszonya a legtökéletesebben tudta szabályozni az árak alakulását. Különösen áll ez a kereskedelmi forgalom terén, ahol a szabad verseny mondhatni mindig teljes tisztaságban tudott érvényesülni.

A háboru ideje alatt azonban az erők szabad játéka nem tudott érvényesülni és így módon a szabad verseny árszabályozó hatását nélkülözni voltunk kénytelenek. Az árak emelkedését ismeretes körülmények okozták: így elsősorban a termelők igen nagy részének katonai szolgálatra való elvonása, továbbá hadfelszerelési cikkek előállítására való igénybevétele; a forgalmi és egyéb nehézségek, a külföldről való behozatalnak csaknem teljes elmaradása, stb. Ezenfelül természetesen egyéb okok is közreműködtek, főként a közvetítői tevékenységbe befurakodott hivatlan elemek megszorodása, amelyek a rendes kereskedői tisztességtől eltérő módon nem arra törekedtek, hogy minél olcsóbb áron szerezzék be áruikat és azt tisztességes polgári haszonnal továbbítsák, hanem minden áron vásároltak árukat s azoknak visszatartása révén is hozzájárultak ahhoz, hogy az árak minden rendszer nélkül emelkedjenek.

Az állam ilyen körülmények között kénytelen volt visszatérni az árak hatósági megszabásának korához s elsősorban oly cikkek árát maximálta, amelyek mint tömegcikkek hasonló minőségben fordultak elő, maximálásuk tehát könnyen volt lehetséges.

Az iparcikkek ármaximálása azonban a dolgok természete szerint nem könnyű feladat. Ezek ugyanis oly sokféle minőségben fordulnak elő, hogy maximálásuk eddig szinte lehetetlennek bizonyult. A közvélemény, főképp a mezőgazdasági érdekeltség azonban mind hangosabb szóval követeli ezek árának hatósági megszabását is s úgy látszik, a kormány ez elől már nem igen térhet ki. Amint halljuk, Sztérényi, az új kereskedelemügyi miniszter, szintén programjába vette ezen kérdés megoldását. Minthogy tehát el kell készülnie lennünk az iparcikkek ármaximálására is, helyénvaló, hogy e kérdéssel kapcsolatban hasábjain is foglalkozzunk.

Köztudomású, hogy az ármaximálások terén észlelt eddigi tapasztalatok igen szomorúak. Az ármaximálás igen sokszor azért nem sikerült, mert csak egyes meg-

határozott cikkekre nézve történt, de sok hasonló minőségű és rendeltetésű árut nem érintett. Igen természetes tehát, hogy a maximált áru a piacról eltűnt és hasonló minőségű és rendeltetésű, de nem maximált áru kerül forgalomba. Sok esetben a maximálás csak egyes meghatározott területekre szólt, amikor a maximált áru ezen területekről kiszivárgott és oly helyeken került eladásra, ahol a maximális ár nem volt érvényben. Az árak meghatározása továbbá igen ritkán történt teljes szakértelem mellett, mert az összes számbajöhető szakértőket nem hallgatták meg. Egészen természetes, hogy olyankor, amidőn az ármaximálás folytán a termelés rentabilitása nem volt biztosítható, az ármaximálásnak csak az volt a következménye, hogy a kérdéses árucikket nem állították elő többé.

Amint az eddigiekből is látjuk, az ármaximálás kérdése igen nagy körülményt és alapos hozzáértést igényel. Ezt azért emeljük ki, hogy amennyiben az iparcikkek ármaximálása tényleg be fog következni, az eddigi szomorú tapasztalatokat ne hagyják figyelmen kívül és pedig annál kevésbé, minthogy az iparcikkek maximálása, amint azt már előbb is említettük, tulajdonképp a legnehezebb feladatok közé tartozik. Nem elég ugyanis a kész árucikkek árát maximálni, hanem az annak előállításához szükséges összes nyersanyagok és félkész gyártmányok árát is meg kell határozni és ezen kívül a munkabérek állandósítására is törekedni kell, mert ha ezen alaptényezők árai rendszer nélkül és rohamosan változnának, úgy az ármaximálás tulajdonképpen lehetetlenné volna téve.

Az iparcikkek ármaximálásánál még egy újabb nehézség is számbaveendő. És pedig az, hogy vajon Ausztria is hajlandó-e ezekre vonatkozólag a maximálás terére lépni. Ha Ausztria ezt nem tenné meg, úgy semmi gyakorlati eredményt a maximálástól nem várhatunk, minthogy par excellence agrárállam, csak kisebb mértékben állítunk elő iparcikkeket s azokat túlnyomó részt Ausztriából szerezzük be. Természetes, hogy mi nem irhatjuk elő Ausztriának, hogy milyen áron szállítsa áruját, tehát ha a maximálás Ausztriában nem eszközöltetik, úgy az iparcikkek túlnyomó része maximálatlan marad, sőt még az itthon termelt árucikkek is könnyű lesz ráfogni az osztrák eredetű.

Föltéve, hogy az iparcikkek ármaximálását Ausztriában is eszközölni fogják, ami tehát egy conditio sine qua non, vizsgálunk kellene, hogy melyik szerv állapítsa meg ezen legmagasabb árakat. Természetes, hogy erre a nemrég megalakult s működésüket nemsokára megkezdő árvizsgáló

bizottságok volnának a legalkalmasabbak. Feltétlenül ügyelni kell azonban, hogy ezen árvizsgáló bizottságok ily irányú működésüknél az előbb említett szempontok feltétlenül figyelembe vétessenek. Különösen súly helyezendő a termelés rentabilitásának elvére, a melyet éppen azért kellene féltelnünk, minthogy ezen árvizsgáló bizottságokban igen nagy, sőt túlsúlyban levő szerepe van a laikus fogyasztói elemnek, amely azt hiszi, hogy az árak leszorítása kényszerintézkedések útján is lehetséges. Ha azonban ezen bizottság az általunk említett szempontokat, főképp a legutolsót kellő figyelemre fogják méltatni, szóval az összes nehézségeket sikerülne leküzdeni, úgy az iparcikkek ármaximálásától a tisztességes kereskedelem érdekében is kedvező eredményeket várhatunk.

Vármegyei közgyűlés.

Szilágysármegyének törvényhatósági bizottsága Zilahon, a vármegyeház dísztermében 1918. évi április hó 22-ik napján tartotta meg dr. Kaizler György főispán elnökölte alatt a bizottsági tagok közepesen nagyobb számú jelenlétében tavaszi rendes közgyűlését.

A d. e. 10 órakor kezdődött gyűlés a 131 pontból álló pót-tárgysorozatot végigtárgyalván, 12 és fél órakor az elnök-főispán elzetésével oszlott szét.

A két tárgysorozat pontjai közül legelőkelőbb érdeklődést váltott ki a fősorozat 2. és a pótsorozat 17-ik pontja, mely utóbbit közérdekességének nagy voltánál fogva a főtárgysorozat élén, mindjárt a 3-ik pont után tárgyalta a gyűlés.

A főtárgysorozat 2-ik pontját a Biró Ferenc várm. főügyész nyugdíjaztatása folytán megüresedett vármegyei tiszti főügyészi állásnak a betöltése képezte, a mi is a Gazda Endre árvaszéki ügyész egyhangú megválasztásával történt meg. Az árvaszéki ügyészi állás ezen megüresedése folytán ennek betöltésére dr. Kaizler Imre tb. árvaszéki ügyész választott meg szintén egyhangulag.

A másik nagy érdeklődést keltett pont (a pót. 17. sz.) volt az alispán előterjesztése a közlelmezési kormánybiztosnak hozzája távirati uton intézett azon rendelethez felől, mely szerint — különbeni szigorú katonai rekvirálás kilitásba helyezésnek terhe alatt — követeli vármegyénk részéről a már eddig közlelmezésre és hadseregellátásra beszállított gabonamennyiségeken felül még további 150 vagonnyi mennyiség beszállítását. A követelésnek egyfelől vármegyénk teljesítő képességét magasan meghaladó túlzott volta, másfelől a vármegyei lakosságnak amúgy is nyomoruságos megélhetését komolyan veszélyeztető célzata arra kényszerítette a közgyűlést, hogy a legutóbb óriási nehézségekkel keresztül vitt második rekviráció folytán ténylegesen meglevő s a vármegyétől előzetesen követelt mennyiségnek 38%-át kitevő mennyiségben tul még talán 2%-nyit közigazgatási odaadó közbenjárással önkéntes rekviráltság címen össze tud szedni és beszállíthat; de a

még ezen is túl követelt a az első követelésnek további 60 %-át képező mennyiséget a közönség valóságos megnyomortása nélkül előteremteni nem lehet; minél fogva a közgyűlés br. Wesselényi Ferenc vezetése alatt 8 tagú bizottságot választ és küld ki, mely — a lehető legrövidebb idő alatt — a Marosvásárhelyt székelő kormánybiztost személyesen keresse föl és — a kényszerítő helyzetnek őszinte feltárással — először kérje meg, hogy a legutóbbi önkéntes rekviráció 38 %-os eredményének 2-os kiegészítésével elégedjék meg és a továbbmenő 60 %-os túlköveteléstől álljon el; minthogy ennek előteremtése a fizikai lehetetlenséggel határos, még katonai szigorú rekviráció esetén is s így a forszírozás csak kiszámíthatatlan szomorú következményeknek lenne feltartóztatlan forrásává.

A tárgysorozat többi pontjai közül nevezetesebbek voltak a következők:

Alispánunk hivatalos jelentése a vármegyei közállapotról, amely tudomásul vétetett.

A miniszterválaszokról érkezett ki- és be-
köszöntő leiratok, amelyek egyszerűen és elég hűvösen tudomásul vétettek, kivéve az Ugron Gábor erdélyi biztosságát tudató belügyminiszteri leirat, a melyet közgyűlés nevezettnek me-
leg üdvözléssel vett tudomásul azon reménye kapcsán, hogy a biztos ur lesz kegyes vármegyénkre, mint hatásköre alá helyezett területre is legjobb akaratú és leghatékonyabb figyelmét kiterjeszteni.

A többi testvértörvényhatóságnak nemes hazafiasságból eredett aktuális fölterjesztéseit, melyeket részben hozzájárulás végett küldött meg törvényhatóságunknak, jóleső tudomásul vette a közgyűlés, sőt ezeknek egyikéhez azval is hozzájárult, hogy hasonló föliratot határozott a maga részéről is. Ez az egy a Sárosvármegyéé volt; a tárgyát az önálló hadsereg felállítása, hathatós magyar külképviselet létesítése, Ausztriához való viszonyunk őszinte és becsületes szabályozása, az 1868. évi XLIV. t.-c. hatálytalansítása, az egységes nemzeti állam elleni törekvések megfékezése, a közszolgálat minden ágában a magyar államnyelvnek kizárólagos használata s az iskolákban a magyar nyelv intenzív tanítása képezte.

Szilágyosomlyó városát közelebbről érdeklő ügyek, melyeket lapunk múlt számában a meghívó kapcsán kiemeltünk volt, városi képviselőtestületünk fölterjesztései alapján jóváhagyást nyertek.

Városi közgyűlés.

Szilágyosomlyó r. t. város képviselőtestülete április hó 20-án délelőtt tartotta az évi 3. rendkívüli közgyűlését Donogány János polgármester elnöksége alatt. A közepes számban megjelent tagok élénk érdeklődéssel vitatták meg a 14 számból álló tárgysorozat pontjait; hanem azért a legtöbb határozat egyetértő egyhangúsággal hozott.

Legélénkebb érdeklődés mutatkozott a malom és villanyáramszolgáltatási városi üzemnek pénztári és vagyommérlege iránt, mely az eddigiek szerint a városra nézve sajnos, de szerencsére nem nagy deficitel záródott. Határozatba ment, hogy a két üzemet egymástól különválasztva, csupán a villamáramszolgáltatást tartja meg saját kezelésében a város, még pedig azval is javítva a helyzetet, hogy a központi szénkezelőség kiutalása szerint eddig használt kevesebb megfelelő szén helyett javarészt fa használtassék az üzem tüzelő anyagául.

A malomüzem ügyével kapcsolatban — bár külön, más pont alatt — fogadta el a közgyűlés az állandó választmány azon javaslatát, hogy a malom tűzkár elleni biztosításánál a Fonciére-társaságtól újabb és az aprólékos részletekig is kiterjedő biztosítási terv kérendő, a különböző biztosítási módokatoknak megfelelően tételezett díjtételek közlésével.

Jelentős és a városi közönség tüzelőfával való ellátása tekintetében igen előnyös határozatot hozott a gyűlés, a midőn a korláti erdő résznek kéregeledással kombinatív kitermelését a vonatkozó árverés eredményének főhatósági jóváhagyása előtt munkába vevőnek mondták ki,

A városi gyámpénztár 1917. évi zárszámadása és az áll. el. iskola 1917—1918. isk. évi költségvetése jóváhagyást nyert.

Ugyiszintén jóváhagyást nyert azon intézkedés is, hogy a városi szőlőbirtokosság ez évi részgálic szükségletének biztosítására a közuti pénztárból 20,000 korona kölcsön vétessék föl.

A városi közigazgatási alkalmazottak háborús segélyének kiszolgáltatására nézve a közgyűlés már korábban a tárgyan hozott határozatához ragaszkodását nyilvánította.

Kállay Károlynak és Papp Miklósnak városi tulajdont képező ingatlan megvásárlására vonatkozó kérése nem volt teljesíthető. Ugyiszintén a Pivári Irén illetősége iránt beadott kérelem sem.

Ellenben Simon Sándor és Nagy Sándor rendőröknek 240 korona családi segély kiutaltatott. — Tyrilla György és nejének az általuk jórósan igényelt szerződést pótló nyilatkozat kiadása is megszavaztatott. Valamint néhai Vida Lajos végrehajtó terhéről 350 korona beszerzési előleg — nevezett elhalálása folytán töröltetett.

Volt szó még egy kérvényről, mely azonban fölszereltségének hiányossága miatt a beadványozónak pótlás végett visszaadott.

A színházról.

Szerdán, április 17-én a szabad szerelmet hirdető Szanin világhírű szerzőjének lélekbe-
vágó realitással megépített drámája, a „Féltékenység.” (Talán születésnap tiszteletére, a 40. életévébe most lépett szerzőnek, a kinek becsületes Arcubasev nevét — mellesleg legyen mondva — a sajtóhibázásra hajlamos szinlap Archibaserré csufítja.) A cím teljesen kifejező; a mennyiben a dráma a megtestesült féltékenységet tárja elénk a maga keletkezésében, lapangásában, erőre gerjedésében s végül öldöklő bosszút lihegő aktivitásában. Jelena (Pálóczy) a hűtlenkedésre pezsgő vérű hitestára, a ki Petrovicnak (Toldynak) hűséget hazudozó felesége, a ki célt tévesztetten kacérkodik Szerjözával (Pécelyvel), a diákkal, a ki akaratlanul magába bolondítja Ivanovicot (Pappot) és a ki testét-lelkét odaadván az elbizakodóan erőszakos szeretőnek, a hercegnek (Szalontaynak), — önfeladásában akaratlanul odáig csigázza urának féltékenységét, hogy az őt megölvén, megőrül. Szerencsésen választott epizódalakja a darabnak: Blanda (Nagy) a másik asszony, a ki a lelkileg teljesen hálgyogó szemű férjének, Szenyonovicnak (Baróthinak) és az egész világnak láttára és minden tartózkodás nélkül üzi szerelmes játékaival Ivanovval (Zsoldossal). Mind a főcsemenynek, mind az epizódnak szereplői teljes és helyes átérzéssel oldották meg feladataikat; de külön ki kell emelnünk az elejétől végig lebilincselőben szereplő Pálóczyt és a szintén elejétől végig, de különösen a drámat tetejező utolsó jelenetben nagy drámai erővel színező Toldynak a játékát.

Csütörtökön, április 18-án, az általunk már ismertetett „Csárdáskirálynő”, az ősszel látott szereposztásban azzal a lényeges eltéréssel, hogy a címszerepet Nagy, a komteszét pedig a szerződés céljából próbálkozó Bárony Rózsi kreálta. A mit nyertünk a réven, elvesztettük a vámon. A mennyivel lefőzte Nagy az ősi Somogyit, ugyanannyival sajnálatra méltó volt, hogy Pálóczytól a Comtesse szerepe a Bárony kezébe jutott. Nem akarjuk túzott dicsőretekkel halmozni Pálóczyt, sőt nyíltan valljuk operettszerepekben énekesnői fogyatékosságait; de az tagadhatatlan, hogy szereptudásban, elevevességben, határozottságban és még egyebekben is felülmulta Báronyt. A próbálkozó különben megtévén próbálkozását, — a kötelességet teljesített mórként — tova tűnt. A többi szereplők azonos szerepeikben ha nem jobban, de annyira mindenestre megérdemelték dicsőretüket, a mint a mennyire ősszel kellett nekik adoznunk.

Pénteken, április 19-én repriese négy év előtről: a Zerkovits-Mérei-Béldi triász „Katonadologja”. Egyszerű kis vérkeveredési szerelmi história egy kínai leány (Nakinak-Nagy) és egy magyar huszártiszt (Bodor-Szalontay) között. Akadályokként alkalmatlankodának a

lány mellett egy kínai fucska (Meu Sing-Fehérvár), és a fiu mellett egy magyar színész (Pimpináré-Pálóczy). E főalakok mellett van még; a Nakinak atyja (Fucsufu-Toldi), a Bodor bátyja (Máriássy-Papp) és egy néptanító (Zabola-Sajó.) No meg: a dajkaféle Ping-Pong (Toldyné) és néhány darab népség-cselédség. Ezek az alakok mókáznak, figuráznak, táncolnak, énekelnek s azon közben véghez megy a szerelmi história az egymáshoz hű szívek egymásba-záródásáig. Ezt a kis virvart sok remniscenciával teli, de legtöbb részében kedves, fülbemászó zene élénkíti, egyike azoknak, a melyek a magyar Zerkovitsnek hazánk határain túl is jó nevet szereztek. Az összes szereplők kedvesen s itt-ott bájosan is oldották meg feladataikat. Külön kiemeljük, hogy öröm volt már ismét látnunk a kedves kis Fehérváryt egy kissé érvényesülésére alkalmasabb szerepben is.

Szombaton, április 20-án, Villányi Andor színműve: „Királynőm, meghalok érted.” Egy kis katonaszabaditási panama, melyben feleségének szép szeméért annak lábaihoz szórandó kincseket halmoz egy civilorvos — egyetértésben egy katonaozrossal. Az asszony régi és visszatérő szerelmese leplezi le a férjet. Az asszony elirtózik szerelmestől a mikor férje kétségbeesésében az öngyilkosság eszméjével tépelődik, szerelmese pedig önkézzével nyújtja át a fegyvert, hogy adja át férjének, hadd gyilkolja meg önmagát, — a nő a leleplező csábítót lövi le. És hogy a panamista férj és a nem nagyon jó feleség teljesen rendbe jöjjen, egy a nőt lelke mélyén gyermekkorától imádó tanár magára vállalja a gyilkosságot. Izzó szenvedelmek fojtogató légkörében viharzik le ez a költői igazságszolgáltatástól merőben idegen történetecske. De szép nyelvezettel megírt megragadó jelenetekből van fölépítve az egész. És ezeket a jeleneteket szép sikerrel játszták meg, drámai fegyverzetük egész képszerűt tárva elénk a főszereplők: Pálóczy (Mária), Sajó (Petrovics), Baróti (Ivánovics) és Papp (Borinszky). Nem hagyhatjuk különös kiemelés nélkül Papp-Borinszkynek egyik igaz művészettel gyönyörűen megjátszott jelenetét, a mely nyílt színen tapsviharra lelkesítette műértő közönségünknek jelenlévő összes sorait.

Vasárnap, április 21-én d. u. a „Tavas és szerelem” ment másodszor vasárnapi délutáni modorban. Este „Vandergold kisasszony” című operette. Rényi-Harsányi-Havas komponálási fiaskója, világrekord az abszolút értéktelenség megalkotásában. Egyebet nincs is mit mondanunk a darabról. Az előadás, illetve az előadók jó igyekezete akarta megmenteni, a mi menthető lett volna. Pálóczy eleganciája, Fehérváry chiqueja, Szalontay énekkellem, Baróti és Toldyné frappáns komikuma, Sajó és Toldi művészi humora, Nagy bája és az Abay-Vörös-Mihályi triász kedvessége, — önhibáikon kívül — nem ért el sikert.

Hétfőn, április 22-én Harsányi által átültetett és Gilbert muzsikájával élénkített operette, „Oh Teréz!” Két egymást szerető ifju szívnak a darab legelején már megköttött, de közbeszóló „nagy hatalmak” gáncsai által 3 felvonáson keresztül csak kínos vergődések árán ratifikált házassága. Az ifju pár szerepét melegen turbékolta végig Szalontay és Fejérváry. Mindkettő igen szép táncakézságet is — nem először — tanusított. A szándéktalan akadályként más irányban szerelmes lány szerepében szintén meleg elevevességgel játszott Pálóczy. Partnerét Nagy adta kevésbé színesen, mint más szerepeiben tapasztaltuk. A főképen gáncoskodó nagybácsi komikusan konok szerepében Baróti jól jellemző humorát csillogtatta. A más két akadály kisebb szerepében Toldyné és Sajó is megtették a magukét. Toldy néhány szavas szerepében is adott egy kitűnő kabinetalakot. Pécelyről pedig dicsőretekkel kell megjegyeznünk, hogy apró szerepeiben a szinpadérettség vonalain mind inkább és inkább halad a művészi niveau felé.

Kedden, április 23-án „nagy fehér kabaret” a szinlaptól még abban is eltérő műsorral, hogy nem Baróti, hanem Papp konferált. Nélkülöztük a szinlapra kiirt szereplők közül Sajót, Toldyt, Zsoldost és Sajónét. Baróti is csak egyszer szerepelt; az igaz, hogy ez az egy, a Göre-féle pompás alakítás talán a leginkább tetető pontja volt a műsornak. Különösen szé-

pek voltak a táncszámok (Fejérvári és Nagy, Pálóczy és Fehérvári, Szalontay és Nagy, meg Pappné.) Nagy hatást keltettek Papp és Szalontay énekszólói és a Nagy kupléi is. Ha még megemlítjük, hogy kedves műkedvelőnk Lisztay is szerepelt több számban egyéniségének megfelelően teljesen niveausan és ha dicsérettel említhetjük meg a szereplésben részt vett Abayt, Péczelit és Mihályit is, — a nem tulságosan hosszú színházi estről teljesen beszámoltunk.

Táviratok.

A miniszterelnökségi sajtóirodának a hadi eseményekre vonatkozó és más közérdekű távirati értesítéseit, április hó 22-ikétől, az érkezés sorrendjében a következőkben közöljük:

Berlin, ápr. 22.

Nyugati harctér: A harc vonalakon helyi gyalogsági vállalkozások voltak. Az ellenség kísérletei, hogy a Labassei csatornán át, Bethunetől északra elönmuljon, tűzünkben megghiusultak. Obertől északra 88 angolt, köztük 2 tisztet elfogtunk, 22 aknavetőt és néhány géppuskát zsákmányoltunk. A tűzvérségi harc csak kevés szakaszon éledt fel. A többi harc vonalon a harci tevékenység mérsékelt határok között maradt.

Berlin, április 23.

Nyugati harctér. A csatatereken a harci tevékenység időközönként feléledt. Tűzvérségi harcra és helyi gyalogsági vállalkozásokra szorított, nevezetesen Lens és Albert között volt az angol gyalogság igen tevékeny. A felderítő osztagokat, melyek számos ponton vonalaink ellen törtek, mindenütt visszavertük. Hasztalan próbálta az ellenség nagy erővel az ápr. 21-én az Aveluci erdő mellett elvesztett területet visszaszerezni és a Bauzlescourt-Aveluci vasutat birtokába venni, többszörös veszteséggel teljes rohamban foglyokat veszített. Az arcvonal többi részén nincs jelentősebb esemény.

Macedon arcvonal. Az Oehrida és a Prespa között, valamint Monasztirtól északnyugatra tűzvérségi és aknavető harc volt. Német osztagok Makovtól nyugatra a francia állásokba törtek előre. Bolgár csapatok a Doiranától dél-nyugatra visszavertek angol részlettámadásokat. Egyenéhány angol és francia foglyul esett. Ludendorff.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Használjunk hadisegély-bélyegeket.

— A szilágyosomlyói Kaszinó, melynek kebelében előállott elhelyezkedési és elnökválságról nemrégiben emlékeztünk meg, — mindkét kérdést sikeresen oldotta meg. Az elhelyezkedésre nézve előnyös bérletszerződést kötött a Minorita-rend főnökségével az ennek tulajdonát képező régi gimnáziumi épület helyiségeire vonatkozólag, melyeknek a célnak megfelelő átalakítását már meg is kezdte. Az elnökválság is véget ért az április 21-én délután 3 órakor tartott kaszinói közgyűlésen, holott is a tiszteikről lemondott régi tisztviselők érdemeinek elismerést teljes méltánylása után újjászervezték az egész tisztikart. Az egyhangulag történt tisztujítás eredménye a következő: elnök-igazgató: Nagy Gyula főszolgabíró, aligazgató: Muzaay János járásbíró, pénztáros: Kórnives Vencel magánzó, könyvtáros: Simay János nyug. járásbíró, jegyző: Nemes Károly tanár, aljegyző: Wieser István tanár, választmányi tagok: Do-

nogány János polgármester, Farkas Ödön nagybirtokos, dr. Láng Jakab orvos, dr. Markovits Jakab orvos, dr. Mártonffy Bogdán közjegyző, Ruzska Kálmán bankfőnök, Simay Miklós bankigazgató és Szaploneczay Sándor gyógyszerész; könyvtári bizottság: dr. Berényi Dező orvos és dr. Horváth Endre városi tanácsos; számvizsgáló bizottság: Alsó Béla állomásfőnök, dr. Gáspár Gyula ügyvéd és Habermann Oszkár banktisztviselő.

— Halálozás. Özvegy Nagylángi Arendassy Imréné szül. Körmöczy Fodor Flóra életének 77-ik, özvegyiségének 12-ik évében, április hó 18-án d. u. fél 1 órakor elhunyt. Temetése április hó 20-án d. u. 4 órakor volt a róm. kath. egyház szertartásai szerint. Halálát gyászolják: Nagylángi Arendassy Imre, Török Lajosné szül. Nagylángi Arendassy Mária, gyermekei és nagyszámu rokonság.

— Mesedélutánok. Az állami elemi iskola növendékeinek Szalay Hedvig tanítóné mesedélutánokat rendez, melyen az állami iskola felsőbb növendékei is részt vesznek szerepléseikkel. Az első ilyen szórakoztató összejövetelt április hó 27-én d. u. 4 órakor fogják megtartani egyelőre az állami iskola egyik tantermében. Minden más iskola növendékeit, valamint a mesevilágot kedvelő kisebb-nagyobb gyermekeket, felnőtteket ez uton hívják meg. Ezen összejövetelekkel a kedélyképzés és nevelői hatáson kívül még jótékonyaságot is szolgálni kíván a rendező, azért a gyermekektől 20 fillér belépődíjat, a felnőtteknek pedig önkéntes szíves adakozását kéri. A begyűlt összeg a Szilágyvármegyei Tanítók tanulói segélyalapjára fog fordíthatni.

— Értesítés. Donogány János városunk polgármestere értesíti a város közönségét, hogy a közlelmzési hivatalban a hivatalos óra folyó évi május hó 1-től minden nap (ünnap és vasárnapokat kivéve) d. u. 5 órától fél hét óráig tart, mely idő alatt mindennemű ellátási jegyek kaphatók.

— Tehén és üsző árverés. Április 30-án reggel fél tíz órakor Mezőhegyesen magyar fajta öregtehén és üszők, valamint 1½ éves szimentháli fajta bikák és 3 éves üszők fognak elárvereztetni. Cél szerű Szegeden, vagy Aradon meghálni és a reggeli vonattal Mezőhegyesre kimenni. „Szilágyvármegyei Gazdasági Egylet.”

— Leégett fűtőház. A Szilágyosomlyói helyi érdekű vasutak cigányi állomásán április 15-én a Nagykároly felől jövő vonat gépkéményéből felszállt szikrák a fűtőházat felgyújtották. A fűtőházon kívül még nagymennyiségű, kátránnyal átitatott talpfa is a tűz áldozata lett. A vasuti forgalomban semmi akadály nem állott elő.

— A zsirfogyasztás szabályozása. A közlelmzési miniszter a zsirfogyasztás egységes szabályozása érdekében a zsirból (sertészsir, margarin, növényzsir, növényi olaj, vagy emberi élvezetre alkalmas más zsiradék, vagy olaj) és szalonnából fogyasztható mennyiséget további rendelkezésig a következőkben állapította meg: Az egy-egy személy által fogyasztható havi adag az említett zsiradékokból összesen általában legfeljebb 42 dekagramm, mely sertészsirnál megfelel 48 dekagramm szalonnának. Az ipari, valamint nem a mezőgazdaságban foglalkoztatott nehéz testi munkások ellátásánál indokolt esetekben a kivételeket esetről-esetre az Országos Közlelmzési Hivatal fogja megállapítani. A rendes (állandó) mezőgazdasági munkások (ideértve a cselédeket és hadifoglyokat is) legfeljebb havi 1 kilogramm, az időszaki munkások alkalmaztatásuk tartama alatt legfeljebb havi 1½ kilogramm, az e két csoportba tartozók közül pedig azok, akik aratásnál, hordásnál, vagy cséplésnél vannak foglalkoztatva, az említett munkák végzése közben legfeljebb havi 3 kilogr. zsiradékot fogyaszthatnak.

— A katonaság szeszfokonként 46 fillért fizet a borért. A földmívelésügyi minisztériumban, mint már jelentettük, tanácskozások folynak a katonaságnak szállítandó bor árának maximálásáról. A kereskedők ugyanis olyan magas árakat, (6—7 koronát) kértek a hadvezetőségtől, hogy ez végül is a földmívelésügyi minisztériumhoz fordult azzal a kéréssel, hogy rekvirálás útján szerezzék meg a katonaság számára szükséges bormennyiséget. A tanácskozáson a honvédelmi minisztérium képviselője, szeszfokra való tekintet nélkül, egy korona hatvan fillérben kérte megállapítani a maximális árat. Ezt a nagyon is alacsony árat nem csak a kereskedők, de a földmívelésügyi minisztérium is visszautasította és olyan megállapodás jött létre, hogy a kibocsátandó rendelet szeszfokonként negyvenhat fillérben fogja maximálni a katonaság számára szükséges, körülbelül félmillió hektoliter bort, úgy hogy a tizfokos bornak literje négy korona hatvan fillérbe lesz. E célra elsősorban a kereskedők borkészleteit veszik igénybe.

Ezen több budapesti lapban megjelent híreszteléssel szemben a „Borászati Lapok” ez évi április 21-iki száma „illetékes helyről” nyert értesülés alapján azt írja, hogy: „a borárak maximálásának kérdésével a kormány soha sem foglalkozott. Csúpan az a kérdés képezte megbeszélés tárgyát a hadügyminisztérium és a magyar kormány között, hogy mi módon lehetne a hadsereg szükségletét méltányos áron biztosítani. E tárgyban ismét tárgyalásokat folytatott a kormány egyrészt a hadügyminisztériummal, másrészt a bortermelők és a borkereskedők képviselőivel. Ezen tárgyalások folyamán fölmerült az esetleges rekvirálás gondolata is, döntés azonban ilyen irányban nemcsak nem történt, sőt ellenkezőleg a kormány törekvése mindig oda irányult, hogy a borrekvirálás elkerülhető legyen s éppen ez a célja a bortermelők és borkereskedők képviselőivel folytatott tárgyalásnak is.”

Legujabb!

Berlin, ápr. 24.

Nyugati harctér: Bailleultól északra rohammal elfoglaltuk az Emlangelhoek magaslatot, ahol franciákat fogtunk el. Bahirnetől északnyugatra előrs vonalainkban megghiusultak az ellenség erős előretörései.

A Wolf-ügynökség jelenti: Az április 22-ről 23-ra virradó éjjel az angol haderőknek flandriai kikötő telepeink elleni támadását és kiméletlen erőfelhasználással tervezett vállalkozását megghiusítottuk. A tengeri haderők közül két nagy és két kisebb cirkálót elsüllyesztettünk.

Van szerencsém a t. közönség tudomására hozni, hogy Szilágyosomlyón, a Moni-féle házban ügyvédi irodát nyitottam.

Tisztelettel:

Dr. Muresian Pap Gyula,
ügyvéd.

Házeladás.

A szilágyosomlyói református egyház a Báthory István-utca 11. házszám alatti telkét tartozékaival együtt a f. évi május hó 5-én délelőtti 11 órakor a lelkeszi irodában megtartandó önkéntes árverésen eladja. Feltételek a lelkeszi hivatalban megtekinthetők.

STERNBERG
Budapest, VII., Rákóczi-ut 60., saját palota.

BESZÉLŐGÉPEI
a legjobbak!

Tölcséres, kitűnő hang, legújabb rendszerű K 150.—
Újtalálmányu tölcsérsnélküli „Etofon” beszélőgép becsukható tetővel a legtökéletesebb K 300.—
Rendelésnél a pénz előre beküldendő.

— A „Magyarország” huszonötödik évfolyamának adja naponként friss, eleven számait a »Magyarország» politikai napilap. Huszonöt esztendő egy ember életében is rendkívül nagy jelentőségű dátum, hát még egy újságban, amely már születésekor férfias erővel és teljes fegyverzetel lépett a közélet küzdő terére. E huszonöt esztendő óta a »Magyarország» mindig a küzdők között volt a legelső sorban. Küzdött mindazért, ami a magyarságnak drága és sohasem tántorodott meg, ha a magyar érdekekért, népjogokért, demokratikus eszmék érdekében kellett sikraszállni. Ezért viseltetik az igazi magyar közönség rendületlen bizalommal és szeretettel e lap iránt, amely sohasem változtatott irányt és mindig hű maradt a magyarság vezéreszméihez. A lap homlokára a függetlenségi politika jelszava van írva, belsejében pedig a modern újságírás minden jelességével sikeres gazdag: hírszolgálat gyors, friss, eleven. Kitérő politikai információk, a napi eseményeket villámgyorsan nyomkövető riportok, színes cikkek adják tartalmát és igen gazdag a tárcá- és regényrovata is. A »Magyarország» az egyetlen ugynevezett nagy lap, amely délután jelenik meg és így az első a fővárosban, de a vidéken is, amely az eseményekről ugyszólván még a reggeli lapoknál is bővebben tájékoztatja a közönséget. A »Magyarország», amelynek főszerkesztője Lovász Márton dr. orsz. képviselő, felelős szerkesztője Magyar Elek, nélkülözhetetlen minden igaz magyar ember számára. Előfizetési ára egy hónapra öt korona, negyedévre 14 korona, félévre 28 korona, egész évre 56 korona. Egyes szám ára 20 fillér.

— A „Vasárnapi Ujság” április 21-iki száma is az aktuális képek és közlemények nagy számával bővelkedik és változatos szöveg és illusztráció tartalmával lepi meg olvasóit. Szemere György eredeti regényének és Arnold Benneth fordított regényének folytatásos közlése mellett Balla Ignációl novellát, Vargha Gyulától költeményt közöl e szám s Lampérth Géza az országos levéltárak ismerteti érdekes cikkeiben, több képet közölve a most épülő új palotáról és a levéltár régi otthonáról. Báro Ullmann Adolf areképén és életrajzán kívül e szám képei között találjuk meg Bárczy István, a székesfőváros új polgármesterének areképét. Lénárd Róbert ukrániai rajzait, pompás képeket a nyuzati harctérről, Odesszából csapatainak bevonulása után stb. A „Vasárnapi Ujság”

előfizetési ára negyedévre 10 korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

VIZSGÁKRA

a polgári- és középiskola minden osztályából, érettségire, felvételi vizsgákra stb. gyorsan, osztályösszevonással, felelőség mellett készít elő a

Zsaldos tanintézet
Budapest, VII., Dohány-u. 84.
Telefon 32-40.

Eladó ház.

Szilágysomlyón, Bosánecy-utca 9. szám alatt (a vasuti fűtőházzal szemben) levő két szoba, konyha, kamara, az udvaron különálló épületben 1 szoba, konyha, kut és nagy kertből álló házas telek örök áron eladó.

Bővebb értesítést ad a tulajdonos, Erdélyi Józsefné (Cserey Károly vendéglőjében.)

1-3

A KULTURA Részv.-Társ. kiadása.

Amiről csak ketten tudnak.

Irta: MOLNÁR JENŐ.

Ára 6 korona.

Kapható minden könyvkereskedésben.

A nő és a férfi közös titka az, amiről csak ketten tudnak: a házasságtörő asszony, aki mélyen lefátyolozva siet a mellékutcákra a találkára, az első bűn izgalmatól reszkető kezét szoritja a dobogó szívére, hogy elföldje ezt a titkot. A csábító férfi és a bűnöző asszony közül a mai társasági életnek egész sor érdekes alakja szerepel Molnár Jenő új könyvében.

SZOMAHÁZI ISTVÁN

Ágota férjhez megy.

Ára 6 korona.

Kapható minden könyvkereskedésben.

Egy pesti újság alapításának és bukásának történetét beszéli el a legnépszerűbb magyar regényíró új könyvében. A mozgató erők közt, melyek az újságot föllendítik és megbuktatják, egy bájos, fiatal leány is szerepel, akinek szép szeme nagyban hozzájárul a sok reménnyel megindult vállalat katasztrófájához. A páratlan érdekességű mesén keresztül pedig a közönség bepillant a mai újságírás fura műhelyébe, ahol a hatodik nagyhatalom a világ sorsát intézi.

VILÁGRA-SZÓLÓ-ÚJDONSÁG!

Lurion
CIPÖKRÉM-VIASZK

Öt perc alatt
egy adag Lurion cipökrém-viaszkból
bárki egy negyed kiló legfinomabb
cipöcrémet főzhet
ÁRA 2-K. MINDENÜTT KAPHATÓ!
Montonviaszk-Művek-Részvénnytársaság.
BUDAPEST VI. ANDRÁSSY-UT 74.

Hirdetések

A „Szilágysomlyó” részére
jutányos áron vétetnek fel.

Tessék próbarendelést eszközölni

„FOTÓ”
FÉNYKÉPÉSZETI
SZAKÜZLET BUDAPEST
RÁKÓCZI-ÚT 80.
NAGYBAN - KICSINYBEN.

Vidékre gyors és pontos kiszolgálás.

Oláhbaksa község határában

a Krasznamegyei Takarékpénztár Egyesület tulajdonát képező ugynevezett „Csikó-legelő” nagyrésze, mintegy

200 katasztrális hold legelő

folyó évi legeltetésre

haszonbérletbe kiadó.

Feltételek megtudhatók a tulajdonosnál
Szilágysomlyón. 1-2

GAMBRINUS
CAFFE RESTAURANT
BUDAPEST, VII. ÉRSÉBET-KÖRÚT 27.
KISVÁZSÁR VÁROSI KÖZNEVELŐ ÉS SZERZŐI VERSENY
Vidéknek találkozó helye.